

Rügen

1. – 4. oktober 2023

Ingelise Aarøe Petersen, Lene Smith og Frands E. Jensen

DOF Travel

I 2023 gentog DOF Travel fire-dages turen til Rügen, som senest blev afviklet i 2019. Denne gang fandt turen sted 1½ uge tidligere end i 2019, hvilket betød en anelse længere dage, men også at der ikke havde indfundet sig helt så mange Traner og gæs som i 2019. Der var dog rigeligt med Traner til, at vi kunne få vores lyst styret. Vejret på turen var hovedsageligt godt, men vi fik lidt regnbyger ind imellem, ligesom blæsten til tider var lidt over, hvad vi kunne ønske os. Fuglelisten endte med at omfatte 93 arter, hvilket må siges at være fint.

De tre ledere medregnet var vi 36 af sted.

Deltagerliste

Janne Kjær Larsen	Poul K. Larsen	Henning Frost-Christensen
Nina Christensen	Søren Christensen	Vibeke Ulrikke Hansen
Randi Børjesson Holm	Aase Bundgaard	Birthe Karpfen
Arne Vinten Nielsen	Inge Bodil Egede	Vibeke Schwencke
Marianne le Dous	Tom Løhr	Lilian Bjerrum
Lars Peter Larsen	Aase Lønstrup Larsen	Tue Brix
Erik Steen Jensen	Annegrete Severinsen	Ulla Houkjær
Bo Wagner Sørensen	Alice Dorte Rophbeck	Jens Thomassen
Nicolas Wrigley	Charlotte Bæk Helt	Birgitte Jarløv
Jan Malinowski	Bent Koluda	Lene Smith (leder)
Gerda Larsen	Hans Drostgaard	Ingelise Aarøe Petersen (leder)
Carsten Sjøholm	Kirsten Breddam	Frands E. Jensen (leder)

Dagbog

1. oktober

Vi tog af sted med Lyngby Turistfart med Jakob bag rattet helt efter planen fra Sjælør Station kl. 6.15 og Friheden Station 6.30. Alle ombord, og så mod Gedser, hvor vi skulle med Scandlines-færgen til Rostock kl. 9. Der var tid til lidt fugleobservationer på havnen i Gedser, hvor vi bemærkede en del trækkende småfugle såsom Sangdrosler og Bogfinker. En Husrødstjert opholdt sig også i havnen. På den to timer lange overfart så vi kun få fugle, men den temmelig lange indsejling til Rostock bød på en del ænder, svaner, måger og en Havørn.

Første stop i Tyskland var ved Günzersee, hvor den tyske ornitologiske forening har indrettet et tranecenter med fodring, udsigtstårn, m.m. Her spiste vi vores medbragte frokost og studerede Tranerne, der fløj til og fra og spankulerede rundt mellem Grå- og Blisgæs, Grå-, Pibe- og Spidsænder. Se forsidebilledet. Der blev opkrævet 3 Euro pr. person for at

besøge stedet, hvad der ikke stod noget om nogen steder. Tyskerne undskyldte sig med, at det står på deres hjemmeside. Vi følte os en lille smule bondefangede, men pengene går jo til et godt formål.

Fra Günzersee fortsatte vi uden stop til Rügens største by, Bergen, midt på øen, hvor vi skulle bo på Parkhotel Rügen. Vi blev indkvarteret i udmærkede værelser.

Klokken 16 kørte vi ud til Ummanz på den vestlige side af Rügen, hvor vi skulle se Tranerne flyve ind til overnatning. Det varede lidt, inden Tranerne begyndte at komme, men ventetiden brugte vi til at kigge på Sølvhejrer, gæs, Røde glenter, Havørne, Blå kærhøge, Hjejler og Storspover. Desværre havde Tranerne denne dag valgt at stille sig til overnatning i lavt vand temmelig langt fra offentligt tilgængelige veje og stier. Men en fin oplevelse var det da alligevel. Klokken 20 var vi tilbage på hotellet til udmærket buffetmiddag.

Rød glente

2. oktober

Nonnensee

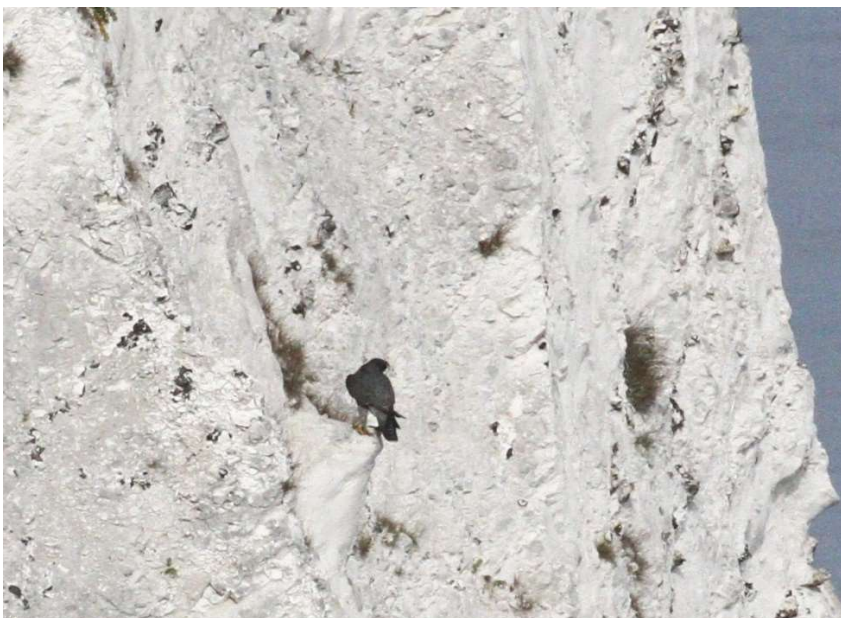
Efter morgenmaden kørte vi de få hundrede meter ud til Nonnensee, en mindre sø, der ligger umiddelbart nord for Bergen. Fra parkeringspladsen krydsede vi hovedvejen og gik ad en sti langs søen, hvor der stedvis var fin oversigt over dele af søen. Her var mange ænder af mange arter og en del Sølvhejrer. Se fuglelisten. Også en Havørn lod sig se, da vi var ved at skulle videre.

Næste stop var Königsstuhl/Stubbenkammer i Nationalpark Jasmund på den nordøstlige del af Rügen. Vi blev sat af bussen og gik den korte distance gennem bøgeskoven ud til kridtklinten. Vandrefalken var på plads på klinten og kunne fint beskues i teleskoperne. Den fløj endda en lille tur og satte sig næsten samme sted med den anden side til. Denne dag var fridag i Tyskland, fordi tirsdag 3. oktober markerede årsdagen for Tysklands genforening i 1990. (Når det er fridag tirsdag, er det jo fjollet at tage på arbejde mandag ☹.) Der var

rigtigt mange turister på stierne, og en hel del af dem fik mulighed for at se Vandrefalken i vores teleskoper. Måske har vi skaffet den tyske ornitologiske forening, NABU, et medlem eller to. På vandet nedenfor klinten lå nogle Store skalleslugere og en enkelt Sortstrubet lom.

Königsstuhl og Vandrefalken

Den meget omfattende frokostpakke, som hotellet havde udstyret os med, blev indtaget i Hagen, lige udenfor nationalparken, hvor der er en stor p-plads og diverse faciliteter. Herfra kørte vi over den lange tange, Schaabe, op til Kap Arkona på den nordligste del af Rügen. Man parkerer i Putgarten (med ét t i Put) og kører i tog (med gummihjul) eller går til fods de ca. 1½ km ud til Kap Arkona og tilbage. Kap Arkona er blevet meget turistet. Det er svært at komme frem for caféer og forlystelser, og det var ikke mange fugle, vi fik set dér.

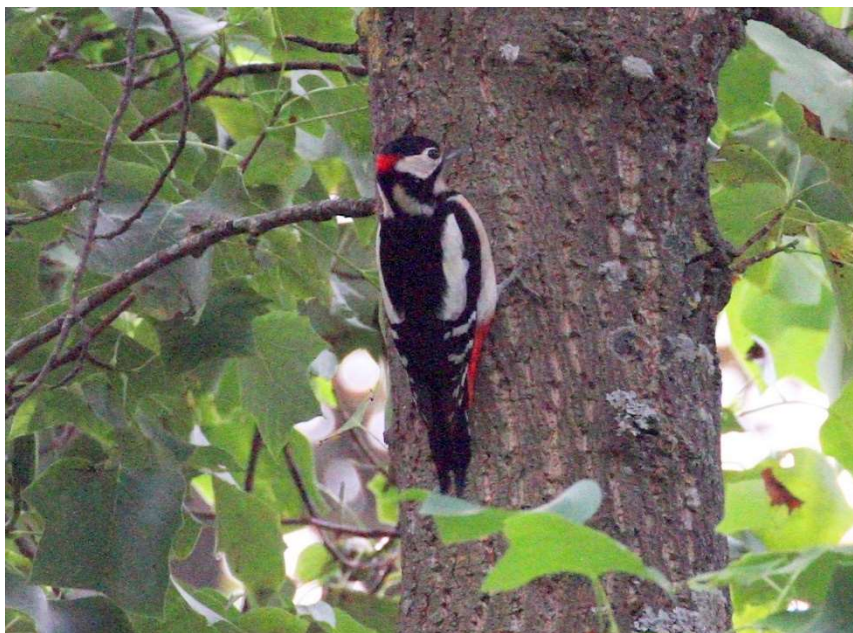
På hjemvejen gjorde vi holdt en times tid nordvest for Sagard, hvor nogle hundrede Traner rastede på en mark, og nogle fløj til og fra. Der var også gang i småfugle, Ravne, Røde glenter og Musvåger, og en enkelt Havørn blev set. På samme mark stod også en flok på ca. 15 muflon-får, som lever forvildet på Rügen.

Muflonerne ved Sagard

3. oktober

Efter morgenmaden kørte vi de få kilometer sydpå til byen Putbus, der har en stor slotspark,

Stor flagspætte fra slotsparken i Putbus

der giver baghjul til næsten alle andre byer af denne størrelse (ca. 4000 indbyggere). Selve slottet blev revet ned i 1962 i DDR-tiden, men parken rummer en række seværdigheder og træer fra mange dele af verden. Her tilbragte vi et par timer med at kigge på småfugle, især drosler og mejser.

Derpå kørte vi over broen ved Stralsund til fastlandet og ud på Devin-halvøen syd for Stralsund. Her er en naturpark, hvor vi spiste den medbragte frokost. Det var

blæst op til ca. halv pelikan-styrke, så vi så ikke mange småfugle. En Dværgfalk blev spottet.

Dagens hoveddestination var Zingst, en del af en stor halvø, der stikker ud i Østersøen mellem Rostock og Rügen. Zingst er ligesom Rügen kendt for sine mange Traner om efteråret. Her gjorde vi holdt i selve byen Zingst ved et supermarked (der var lukket pga. fridagen – det var cafeteriet så også. Øv!) Vi krydsede hovedvejen og gik ud til kanalen, der separerer Zingst fra den ubeboede ø, Kirr.

Mens vi ventede på, at Tranerne skulle flyve ind fra alle sider til overnatning i det lave vand på og omkring Kirr, kunne vi opleve ikke mindre end otte Havørne, der fløj rundt og terroriserede hinanden, vadefuglene, Skarverne og Grå- og Pibeænderne, der rastede på Kirr. Her var også en del Sølvhejrer. Tiden tillod også en lille stadseretur i den nærliggende skov, der dog var temmelig fugletom.

Efterhånden begyndte Tranerne at indfinde sig og flyve til overnatning. Lige som på Ummanz havde de valgt at stille sig et godt stykke fra os, men vi kunne nyde de mange Traner i teleskoperne. Ved 18-tiden vendte vi næsen mod Rügen for at indtage middagen kl. 20.

Mens vi venter på Tranerne

4. oktober

På denne turens sidste dag tjekkede vi ud fra hotellet efter morgenmad og kørte til Zudar-halvøen, Rügens sydligste del. Vi besøgte først den nordlige side af Schoritzer Wiek, hvor

vi gik en tur i området, før vi kørte videre til den sydlige del af vigen. Her gik vi ad en lille markvej, hvor der var en del rastende småfugle (se fuglelisten). På Zudar så vi også Havørn, Rød glente og Musvåger.

Herefter kørte vi mod Stralsund. Der var tid til en god times stop i denne smukke hansestad, hvilket gav mulighed for at se et par af byens kirker og indtage den medbragte frokost. Der skulle være Isfugl i kanalerne rundt om byen, men den fik vi ikke på listen. Fra

Stralsund kørte vi mod Rostock, hvor vi skulle nå færgen til Gedser kl. 15.45. Efter to timers overfart med en del søgang kunne vi køre mod København, hvor vi var kort før kl. 20.

Lederne takker alle for en dejlig tur.

Ingelise, Lene og Frands

Kortet er lånt fra en reklamefolder for Parkhotel Rügen.

Fugleliste

Dette afsnit opremser alle konstaterede fuglearter. Listen er fremkommet via ledernes notater og den daglige gennemgang af listen før eller efter aftensmaden.

Dato	1. okt.			2. okt.			3. okt.			4. okt.	
Sted	Undervejs	Günzersee	Ummanz	Nonnensee	Stubben-kammer	Kap Arkona og Sagard	Putbus	Devin-halvøen	Zingst	Zudar	Stralsund
LOMMER											
Sortstrubet lom					x						
LAPPEDYKKERE											
Lille lappedykker			x								
Toppet lappedykker		x		x				x		x	
ÅREFODEDE											
Skarv	x	x	x	x			x	x	x	x	
STORKEFUGLE											
Sølvhejre		x	x	x					x	x	
Fiskehejre		x	x	x			x		x	x	
ANDEFUGLE											
Knopsvane	x		x	x			x	x	x	x	x
Blisgås		x	x								
Grågås	x	x	x			x			x	x	
Canadagås			x			x					
Gravand	x										
Pibeand	x	x	x	x					x	x	
Knarand				x					x		x
Krikand									x		
Gråand	x	x	x	x			x		x	x	x
Spidsand		x		x					x		
Skeand				x							
Taffeland				x							
Troldand				x							
Edderfugl	x					x					x
Sortand					x						
Hvinand				x							
Toppet skallesluger	x										
Stor skallesluger					x						
ROVFUGLE											
Rød glente	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Havørn	x	x	x	x		x	x		x	x	
Rørhøg		x							x		
Blå kærhøg			x								
Spurvehøg	x						x			x	x
Musvåge	x	x	x	x		x			x	x	x
Tårnfalk	x	x	x			x		x	x	x	x

Dato	1. okt.			2. okt.			3. okt.			4. okt.	
Sted	Undervejs	Günzersee	Ummanz	Nonnensee	Stubben- kammer	Kap Arkona og Sagard	Putbus	Devin- halvøen	Zingst	Zudar	Stralsund
Dværgfalk								x			
Vandrefalk		x			x						
HØNSEFUGLE											
Fasan	x										
VANDHØNS											
Rørhøne											x
Blishøne										x	x
TRANER											
Trane	x	x	x		x	x		x	x	x	
VADEFUGLE											
Hjejle	x		x					x			
Vibe		x	x						x	x	
Almindelig ryle									x		
Dobbeltbekkasin			x						x	x	
Storspove			x							x	
Rødben			x						x		
Mudderklire										x	
MÅGEFUGLE											
Hættemåge	x		x	x					x	x	
Stormmåge	x		x	x						x	x
Sildemåge							x				
Sølvmåge	x			x					x	x	x
Svartbag	x		x						x		x
DUER											
Huldue						x	x				
Ringdue	x		x	x				x	x	x	
Klippedue					x						
Tyrkerdue	x									x	x
SPÆTTER											
Stor flagspætte							x				
SPURVEFUGLE											
Hedelærke	x										
Sanglærke	x		x							x	
Landsvale	x		x							x	
Bysvale										x	
Engpiber	x		x		x					x	
Hvid vipstjert	x	x	x		x	x			x	x	
Rødhals	x		x			x	x			x	
Husrødstjert	x				x						
Rødstjert										x	
Solsort	x	x	x				x			x	

Dato	1. okt.			2. okt.			3. okt.			4. okt.	
Sted	Undervejs	Günzersee	Ummanz	Nonnensee	Stubben- kammer	Kap Arkona og Sagard	Putbus	Devin- halvøen	Zingst	Zudar	Stralsund
Sangdrossel	x	x	x		x		x			x	
Vindrossel							x				
Misteldrossel							x				
Gransanger			x		x		x		x	x	
Fuglekonge							x			x	
Halemejse							x				
Sumpmejse				x	x						
Blåmejse	x		x		x		x		x	x	
Musvit	x		x		x		x		x	x	
Spætmejse	x			x	x		x			x	
Træløber							x			x	
Skovskade					x						
Husskade	x		x		x		x			x	
Allike	x				x					x	
Råge	x						x				
Gråkrage	x			x	x	x	x			x	
Sortkrage			x								
Ravn	x		x		x	x	x		x	x	
Stær	x				x	x	x		x	x	
Gråspurv	x				x					x	
Skovspurv		x	x		x					x	
Bogfinke	x		x		x	x	x			x	
Kvækerfinke	x				x	x	x				
Grønirisk	x									x	
Stillits	x	x	x		x		x	x		x	
Grønsisken	x		x		x	x	x		x	x	
Tornirisk	x										
Gulspurv			x							x	
Rørspurv			x								
Pattedyr											
Vildsvin						x					
Rådyr				x	x	x			x		
Dådyr									x		
Muflon						x					
Rødmus					x				x		
Rødt egern							x				
Hare						x			x		
Ræv		x									

Nogle sommerfugle noteredes: Admiral, dagpåfugleøje, lille ildfugl, stor kålsommerfugl, høsommerfugl sp.

Billeder

Billederne i rapporten skyldes følgende fotografer:

Ingelise: Forsidebilledet (Traner), side 3 (Rød glente), side 4 (Vandrefalk), side 5
(mufloner og Stor flagspætte), side 6 (Zudar)
Lene: Side 6 (Zingst)
Kirsten: Side 3 Nonnensee, side 4 (Königsstuhl)